

- Samorząd i kontrola
- Pańskie oko konia tuczy
- T. LEŚNIAK
- Nie zgadzam się z Józefem Lesiem
- M. KOREYWO
- Samarytanie z podniebnych szlaków
- Wiadomości sportowe

Żołnierze WOP zbudowali pierwszą na Lubelszczyźnie szkołę Tysiąclecia

LUBLIN (PAP)
We wsi Pogranicza w powiecie Chełm Lubelski odbyła się uroczystość przekazania miejscowej ludności nowoczesnego pięknego gmachu, pierwszej na Lubelszczyźnie szkoły Tysiąclecia, zbudowanej w czynie społecznym przez żołnierzy chełmskiego oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza. — Otwarcia szkoły dokonał zastępca przewodniczącego Rady Państwa, wiceprezes NK ZSL Bolesław Podędmorny.

ZŁOT TURYSTÓW GÓRSKICH DLA UCZCZENIA POWSTANIA CHOCHOŁOWSKIEGO

KRAKÓW (PAP). W dniach od 2-6 września odbędzie się na Polanie Chochołowskiej w Tatrach największy z dotychczasowych, zlot turystów górskich dla uczczenia powstania chochołowskiego. Udział w imprezie zgłosiło już kilkaset uczestników z całego kraju.

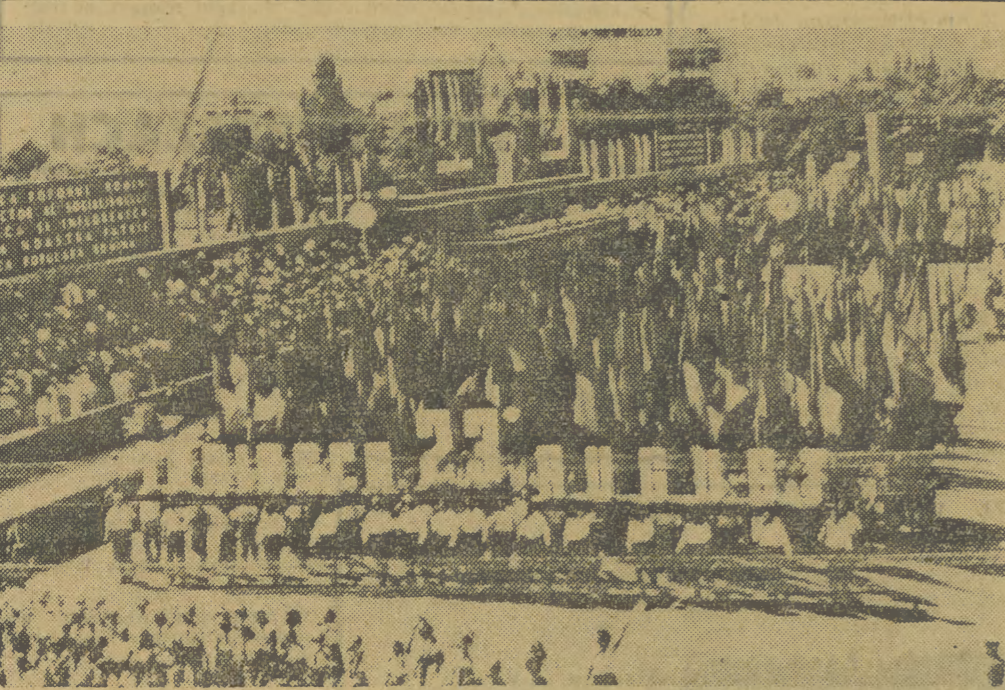
Zlot zakończony zostanie przy śpiewie i muzyce góralskiej w blaskach góralskiej wiatry.

Główne problemy oświatowo-wychowawcze tematem partyjnej konferencji

(AR). Główne problemy polityki oświatowej oraz aktualne zagadnienia wychowawcze będą tematem specjalnej konferencji partyjnej zorganizowanej dla centralnego aktywu oświatowego przez Wydział Oświaty KC PZPR. Konferencja odbędzie się w Warszawie w początki października. Udział w konferencji wezmą członkowie działacze Ministerstwa Oświaty, ZNP, TSS, ZMS, ZMW, ZHP, sekretarze Komisji Oświaty KW, kuratorzy okręgowych szkółnych, a także przedstawiciele pism i wydawnictw pedagogicznych.

Badania nad polskim średniowieczem

WARSZAWA (PAP)
Prowadzone ostatnio pod kierownictwem doc. dr. Zofii Wartolawskiej prace ekspedycji wykopaliskowej w Wiślicy przyczyniły się do odkrycia tam nieznanych dotąd prerozańskich i romańskich zabytków architektonicznych i bogatych dzieł plastyki. Odkrycia te rzucają nowe światło na proces kształtowania się państwowości i chrystianizacji na obszarze dawnych Wiślan. W związku z tym zespół badań nad polskim średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej oraz Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN organizuje w Wiślicy w dniach 28-29 bm. specjalną konferencję naukową.

XV-LECIE LUDWEJ RUMUNII

Na zdjęciu: Fragment defilady w Bukareszcie
CAF — telefoto

26 MATADORÓW... NA ROGACH BYKÓW W SIERPNIU
PARYŻ (PAP). W miesiącu sierpniu br. 26 matadorów odniosło rozmaite obrażenia ciała w walkach na arenie. 26 matadorów, który został „poszkodowany” przez byka jest 27-letni Antonio Ordenez szwagier i rywal znanego matadora hiszpańskiego Dominiquina. Jak wiadomo, Dominiquin został w piątek raniony przez byka w czasie corridy w Bilbao.

Oświadczenie polskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej

WARSZAWA (PAP)
24 bm. odbyło się posiedzenie polskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej. Obradom przewodniczył pos. Jan Karol Wende, wiceprzewodniczący grupy.

Na zaproszenie grupy, kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych — Józef Winiewicz zreferował aktualną sytuację międzynarodową.

Sekretarz polskiej grupy, poseł Jan Izidorczyk, przedstawił przebieg prac związanych ze zbliżającą się konferencją między-parlamentarną.

W wyniku dyskusji przyjęto tekst oświadczenia polskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej, w którym czytamy m. in.:

„Polska grupa Unii Międzyparlamentarnej, z głębokim zadowoleniem wita 48 konferencję Unii Międzyparlamentarnej, której obrady odbywać się będą w Warszawie, w mieście, które jest świadectwem okropności wojny, a zarazem żywym symbolem pokojowej woli i twórczej pracy naszego narodu.

Polska grupa Unii Międzyparlamentarnej wysoko ceni wymowę faktu, że konferencja Unii odbywa się po raz pierwszy w kraju socjalistycznym. Grupa widzi w tym fakcie pozytywny krok na drodze wzajemnego zrozumienia i porozumienia narodów; widzi w nim wyraz poszukiwania ze strony międzynarodowej opinii parlamentarnej konstruktywnych, pokojowych rozwiązań w życiu międzynarodowym, widzi w nim wyraz zainteresowania i sympatii dla Polski Ludowej.

Konferencja Unii Międzyparlamentarnej odbywa

się w 20 rocznicę wybuchu II wojny światowej rozpętanej przez hitlerowski faszyzm, wojny, której pierwszą ofiarą padła Polska. Dziś te same sily militarystyczne, które dwukrotnie rozpętały wojnę światową, podnoszą znowu głowę w Niemczech zachodnich pod starymi hasłami odwetu, stając się główną zaporą na drodze zbliżenia i porozumienia narodów.

Wola pokoju przeważa jednak nad uporem zwolenników polityki siły. 48 konferencja Unii Międzyparlamentarnej zbiera się w chwili, gdy po długim okresie „zimnej wojny” nadzieja na trwałe odprężenie międzynarodowe zabyła nad ludzkością, domagająca się życia w pokoju. Polska grupa Unii Międzyparlamentarnej wierzy, że zbliżające się spotkanie premiera N. Chruszczowa z prezydentem D. Eisenhowerem przyczyni się do rozpoczęcia nowego okresu w stosunkach międzynarodowych.

Zbierając się w tych pomyślnych okolicznościach, 48 konferencja Unii Międzyparlamentarnej, reprezentująca parlamente 50 krajów świata — może i powinna odegrać konstruktywną i pozytywną rolę w umocnieniu potężnych prądów pokojowych, które są cechą charakterystyczną naszej epoki.”

W dniu 20 września w Warszawie odbędzie się konferencja Unii Międzyparlamentarnej, której obrady odbywać się będą w Warszawie, w mieście, które jest świadectwem okropności wojny, a zarazem żywym symbolem pokojowej woli i twórczej pracy naszego narodu.

Zbierając się w tych pomyślnych okolicznościach, 48 konferencja Unii Międzyparlamentarnej, reprezentująca parlamente 50 krajów świata — może i powinna odegrać konstruktywną i pozytywną rolę w umocnieniu potężnych prądów pokojowych, które są cechą charakterystyczną naszej epoki.”

W dniu 20 września w Warszawie odbędzie się konferencja Unii Międzyparlamentarnej, której obrady odbywać się będą w Warszawie, w mieście, które jest świadectwem okropności wojny, a zarazem żywym symbolem pokojowej woli i twórczej pracy naszego narodu.

Przed nowym rokiem szkolnym.
CAF — Fot. Tymiański.

Towarzystwo Szkoły Świeckiej rozszerza działalność

WARSZAWA (PAP)

24 bm. odbyła się w siedzibie Zarządu Głównego Towarzystwa Szkoły Świeckiej narada kierowników oddziałów Towarzystwa ze wszystkich województw. Na naradzie omówiono projekt budżetu TSS na rok przyszły. Budżet ten przewiduje m. in. rozszerzenie zakresu wydawnictw i publikacji, rozwój działalności oświatowej i prac badawczych z dziedziny wychowania świeckiego. W tym celu Towarzystwo nawiąże kontakty z ośrodkami wychowania świeckiego w innych krajach.

W czasie narady omówiono także przebieg tegorocznej akcji kolonijnej i obców letnich oraz wyniki przeprowadzonych przez Towarzystwo kursów letnich oraz kursów organizowanych przez Związek Nauczycielstwa Polskiego i organizację młodzieżową. Z udziałem działaczy TSS przedyskutowano także udział Towarzystwa w uroczystościach otwarcia roku szkolnego i Dnia Nauczyciela.

Gazeta Krakowska

Rok XI
Nr 202 (3501)
Wyd. A
Cena 50 gr.
ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Kraków, wtorek 25 sierpnia 1959 r.

Sejm już przygotowany na przyjęcie 500 parlamentarzystów z całego świata

Dziś zbierze się Komitet Wykonawczy Unii

WARSZAWA (PAP)
We wtorek 25 bm. w gmachu Sejmu rozpoczyna się pierwsze prace parlamentarzystów z różnych krajów, przybyłych na konferencję Unii Międzyparlamentarnej. W dniu tym zbiera się Komitet Wykonawczy Unii składający się z 8 osób reprezentujących Cej-

lon, Izrael, Szwecję, Iran, Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Związek Radziecki. Komitet obradować będzie pod przewodnictwem prof. G. Codacci-Pisanelli (Włochy), przewodniczącego Rady Unii. Jego członkowie omówią ostatnie szczegóły dotyczące obrad konferencji Unii Międzyparlamentarnej, które rozpoczynają się — jak wiadomo — 27 bm.

Sejm jest już w pełni przygotowany na przyjęcie 500 parlamentarzystów z całego świata, spośród których wielu przybędzie z rodzinami. Skomplikowana machina organizacyjna tej wielkiej, jedynego w swoim rodzaju imprezy, pracuje już jak przysłowiowy zegarek. Czynne są biura informacyjne, biuro prasowe, liczne punkty „Orbisu” a także bufety, restauracja i kawiarnie. Wszyscy goście matymy miast po przyjeździe otrzymują, poza kartami uczestnictwa i dokumentacją dotyczącą obrad (projekty porządku dziennego, sprawozdań itp.), również dokładny informator, z którego każdy cudzoziemiec

może dowiedzieć się wszystkiego co może interesować go w pierwszych dniach pobytu w Polsce.

W dniu 24 bm. przybyło do Warszawy wielu dalszych uczestników konferencji, a wśród nich parlamentarzysty z Bułgarii, Francji, Islandii i Rumunii. Najwięcej przyjadło zapowiadano jednak na 25 i 26 bm. Przybywają także liczni dziennikarze zagraniczni.

W kilku wierszach

NOWY JORK (PAP)
W związku z prowadzonym śledztwem przeciwko uczestnikom ostatniego składu na Kubie, policja kubańska aresztowała szereg osób w Camaguey oraz Pinar del Rio. Liczba osób przebywających obecnie w więzieniu „La Cabana” w Hawanie wynosi 184.

KAIR (PAP)
Do stolicy Grecji Aten przybył z prywatną wizytą Ali Sabri, szef urzędu prezydenta Zjednoczonej Republiki Arabskiej.

BONN (PAP)
Jak donoszą z Tuerkheim w Bawarii, 40 osób, które odwiedziły pewną miejscową cukrownię i spożywały tam tort orzechowy, nagle ciężko zachorowały. 16 z nich przebywa nadal w szpitalach. Badania bakteriologiczne wykazały, że do tortu orzechowego przeniknęły, zapewne z mleka zakupionego u chłopów, bakterie wywołujące ostre zapalenie kiszek.

BONN (PAP)
Pod koniec letniego sezonu w Niemczech zachodnich panowały nadal silne upały, przerywane niekiedy gwałtownymi burzami. Temperatura wynosiła przeważnie około 30 stopni. Wszędzie zanotowano ogromny ruch wycieczkowniczo-turystyczny.

PARYŻ (PAP)
General de Gaulle po trzytygodniowych wakacjach w Colombey - les - deux - Eglises wrócił w poniedziałek rano do Paryża.

PARYŻ (PAP)
Na Riwierze Francuskiej do Cannes przybyła w niedzielę na trzytygodniowy wypocinek słynna gwiazda filmowa z czasów niemego filmu, Pola Negri. W październiku br. Pola Negri, która liczy obecnie 60 lat, rozpocznie w Niemczech zachodnich prace nad nowym filmem pt. „Tajemnice świata”.

Nad 5-letką KADRY — węzłowym problemem krakowskiego górnictwa

W Komitecie Wojewódzkim, na naradzie, której przewodniczył kierownik Wydziału Ekonomicznego KW PZPR tow. Witold KIELAR, dyrektorzy, sekretarze organizacji partyjnych i działacze rad zakładowych kopalni Zagłębia Krakowskiego dyskutowali o środkach, które zabezpieczyć mogą realizację zadań planu 5-letniego.

Wytyczne planu, które administracja kopalni otrzymała od władz zwierzchnich, zakładają znacznie wyższy wzrost wydobycia niż przewidywano w dyskusji przedzjazdowej. Wynika to z faktu, iż górnictwo węglowe przyjęło na siebie dodatkowe zadania w 5-letce.

Toteż np. w kopalni „Kościszew” w roku przyszłym wydobycie się ma na dobę 5 tys. ton węgla — o 100 ton więcej niż pierwotnie przypuszczano. Kopalnia „Komuna Paryska” eksploatować ma w roku przyszłym o 210 ton węgla więcej, niż w 1952 r. ma osiągnąć taki poziom produkcyjny, który przewidywano dopiero na 1970 r.

Tak wydatne zwiększenie zadań pięcioletnia wywołało wśród aktywistów kopalnianych wiele wątpliwości. Podstawową przesłanką korekty wstępujących założeń było jednak to, że kopalnie naszego Zjednoczenia należą do zakładów wyróżniających się, że dysponują szczególnie bogatymi złożami węgla.

Kluczową sprawą dla zapewnienia realizacji zadań pięcioletnia jest — co do tego zgodni byli wszyscy dyskutanci — zagadnienie kadr. W ciągu najbliższych lat kopalnie Zagłębia Krakowskiego zaangażować będą musiały wielu nowych pracowników.

Trzeba zatem szerokim frontem rozwiązać budownictwo mieszkaniowe. Chroniący brak mieszkańców powstanie takie sytuacje, jak np. w kopalni „Komuna Paryska”. Spośród 2100 ludzi, przyjeżdżających w okresie półtora roku pozostało na stałe zaledwie 200.

Z problemem technicznym bardzo istotną wydaje się sprawa transportu urobionego węgla. Skoro już dziś istnieją duże trudności z odstawą, to co dopiero będzie za rok, kiedy wydobycie poważnie wzrośnie. Nie da się uniknąć rozbudowy jawnickiego węzła kolejowego.

Te i inne problemy zostaną na obecnie poddane pod dyskusję załóg kopalnianych. Ostateczne wersje zakładów 5-letnich za potwierdzone zostaną na konferencjach samorządu robotniczego. (aw)

W KZF, „Czyżynach” i przemyśle terenowym

Zgodnie z uchwałą rządu, do 15 września br. odbywają się dyskusje nad 5-letnimi planami zakładów pracy. Dziela się one na trzy jakoby fazy. Pierwsza — to posiedzenia komitetów zakładowych z udziałem dyrekcji. Druga to otwarte zebrania OOP z udziałem rady robotniczej i personelu inżynieryjno-technicznego, na których omawia się konkretne plany poszczególnych oddziałów. Wreszcie trzecia — to konferencje samorządu robotniczego z udziałem szerokiego aktywu społeczno-gospodarczego zakładu, na których następuje podsumowanie zebranych wniosków i ostateczna redakcja planów zakładowych.

Jako pierwsze w naszym mieście rozpoczęły dyskusję zakłady przemysłu terenowego, zakłady farmaceutyczne oraz Wytwórnia Papierosów w Czyżynach.

Na wstępnej naradzie, która odbyła się w Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Przemysłu Terenowego, z udziałem aktywu partyjnego i gospodarczego z poszczególnych zakładów, padły głosy domagające się, aby obecna dyskusja odbyła się przy jak najszerszym udziale załóg, co nieuzupełniono zostało uwzględnione w dyskusji przedzjazdowej.

W wyniku narady na oddziale upraw wytwórni papierosów w Czyżynach, postanowiono przede wszystkim rozszerzyć areal uprawy tytoniu, zdobywając nowych plantatorów.

W zakładach farmaceutycznych po konferencji Komitetu Zakładowego z udziałem dyrekcji, pierwsza dyskusja odbyła się wczoraj na oddziale ampułkarni. Dyskutowano m. in. nad realizacją wniosków, które padły w czasie dyskusji przedzjazdowej. Robotnicy wykazują duże zainteresowanie dyskusją. Świadczy o tym fakt zgłaszania szeregu nowych wniosków.

Inaczej nieco przedstawia się sytuacja w Podzespółach i Zakładach im. Szadkowskiego, W Podzespółach stwierdzono, że plan opracowany był prawidłowo i został już zatwierdzony. Dyskusję przygotowuje się

pod kątem ewentualnego rozszerzenia przyjętego planu. Podobnie jest w Zakładach im. Szadkowskiego.

W większości zakładów zebrania dyskusyjne przewidziane są dopiero na pierwsze dni września. (hg)

Delegacja Bied w Zakopanem

W poniedziałek przyjechała do Krakowa delegacja jugosłowiańskiego ośrodka turystyki — miasta Bled położonego w Alpach Julijskich i Jozef Kapus — przewodniczącym rady narodowej Bledu i Francem Dijk — sekretarzem komitetu ZKJ. Po pobieżnym zwiedzeniu miasta goście jugosłowiańscy wraz z przedstawicielami Prezydium MRN i KM PZPR wyjechały na tydzień do Zakopanem.

Współpraca między Bled a Zakopanem zawiązana została w ub. roku w jesieni, kiedy to delegacja stolicy Tatr bawiła w Jugosławii. Gości jugosłowiańskich interesuje w Polsce przede wszystkim struktura rad narodowych, organizacja i praca rady i jej prezydium w Zakopanem, urządzenia turystyczne sportowe, socjalne i gospodarka komunalna.

Na sobotę i niedzielę goście wrócą do Krakowa. (D)

Wpływ przez Zatokę Gdańską

GDANSK (PAP)
23 kilometrową trasę z Helu do Gdyni podjął się przepłynąć Marian Krasiewicz. 23 bm. o godz. 11.29 pływak wystartował z falochronu w porcie helskim i po 14 godzinach i 28 minutach walki z falą i wiatrem dobił do falochronu w porcie Gdynia. Dzielność pływakowi zgwarantowała serdeczna owacja.

Krasiewiczowi przez całą trasę towarzyszyła bóg GUM-u na pokładzie której znajdował się lekarz.

W czasie pokonywania wpływu Zatoki Gdańskiej pływak spożył kilka tabletek czekolady, kawę podawano mu przez rurkę z łodzi.

USA nie zamierzają zredukować wydatków na zbrojenia

WASZYNGTON (PAP)
Amerykański minister handlu F. Mueller oświadczył w wywiadzie telewizyjnym odpowiadając na pytania dziennikarzy, że w chwili obecnej Stany Zjednoczone nie zamierzają zredukować swych wydatków na zbrojenia.

Mueller wypowiedział się za rozszerzeniem stosunków handlowych ze Związkiem Radzieckim i że wzrośnie wymiany towarowej między obu krajami, z wyjątkiem tzw. artykułów „strategicznych”. Oświadczył on, że USA nie zamierzają zmniejszyć listy zw. artykułów „strategicznych” i że warunki rozwoju wymiany towarowej między USA a ZSR jest dostarczanie przez Związek Radziecki towarów „pożądanych” przez Stany Zjednoczone. (aw)

W oparciu o produkcję zakładów w Górcie

Przemysł aluminiowy pracować będzie na surowcach krajowych

Z ponad 70 tys. ton aluminium, które produkować będziemy w 1965 r. znaczna część wytworzana będzie w oparciu o krajowy surowiec — tlenek glinu. Produkcję tego tlenku, który dotychczas sprowadzamy z zagranicy, rozpoczyna w przyszłym roku powstające w miejscowości Górca w woj. krakowskim duże Zakłady Surowców Hutniczych. Bazą dla produkcji krajowego tlenku glinu będą łupki, boksyty i wapnie występujące w znacznych ilościach na ziemiach Dolnego Śląska.

Rozruch zakładów rozpocznie się prawdopodobnie za kilka tygodni i obejmie go spodarkę energetyczną zakładu, m. in. działanie podstacji doprowadzających prąd do maszyn i urządzeń, systemy obiegu wody i ciepła a także — w następnej kolejności — zespoły urządzeń do przyjmowania i rozładunku surowców i węgla. Oblicza się, iż rozruch mechaniczny całego zakładu ukończony zostanie do 30 czerwca 1960 roku.

Ingrid Bergman po urlopie z mężem w Szwecji wybrała się we wrześniu do Hollywood. Przejżdżając przez Sztokholm Ingrid spotkała się z córką Jennie Ann, która odwiedziła tu ojca i znowu wraca do Ameryki.
Fot — CAF

Oświadczenie ministra obrony NRD

BERLIN (PAP)

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE KOMUNISTYCZNYCH PARTII ALGERII, MAROKA I TUNISU

PARYŻ (PAP). Jak donoszą w Rabatu, komunistyczne partie Algierii, Maroka i Tunisu zgłosiły wspólne oświadczenie, w którym zwracają się do Arabów, do wszystkich krajów Afryki i Azji, do międzynarodowego ruchu komunistycznego i robotniczego z apelem o umocnienie solidarności z narodem algierskim.

NOWA LINIA LOTNICZA DOOKOŁA ŚWIATA

LONDYN (PAP). Brytyjskie Towarzystwo Lotnicze BEAO otworzyło w tych dniach pierwszą linię lotniczą dookoła świata, obsługiwana wyłącznie przez samoloty odrzutowe i turbośmigłowe.

Lot dookoła kuli ziemskiej z Londynu w kierunku wschodnim trwa trzy i pół dnia, zaś w kierunku zachodnim — cztery i pół, ponieważ przewidziany jest jednodniowy postój w Hongkongu.

Trasę wschodnią prowadzącą z Londynu przez Bliski Wschód — Indie — Tokio obsługiwane będą pasażerskie samoloty odrzutowe typu „Comet IV”, a trasę zachodnią — turbosmigłowce „Britannia”.

POŻAR W WIEZIENIU AMERYKAŃSKIM — 8 WIEZNIÓW SPŁONEŁO

NOWY JORK (PAP). W okręgowym więzieniu w miejscowości Toma River w stanie New Jersey (USA) szalał w niedzielę groźny pożar, który spowodował śmierć 8 więźniów.

Pożar wybuchł z nie ustalonych dotychczas przyczyn w jednej z cel, wyłożonej gumowymi matami, w której przebywał więzień zatrzymany za pijaństwo.

Zaalarmowani dozorcze więzienia zaczęli wybić okna i przecinać kraty palnikami fenowymi w celu uratowania 58 pensjonariuszy więzienia. Dla 8 więźniów ratunek przyszedł za późno.

ROZMOWY RADZIECKO - GWINEJSKIE

MOSKWA (PAP). W poniedziałek na Kremlu były kontynuowane rozmowy między gwinejską delegacją rządową i kierownikami rządu radzieckiego.

Ze strony radzieckiej w rozmowach biorą udział: pierwszy zastępca przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR A. Mikołaj, minister handlu zagranicznego N. Patoliczew, przewodniczący Państwowego Komitetu do Spraw Kontaktów Gospodarczych z zagranicą S. Szapocznikow.

Na czele delegacji gwinejskiej stoi przewodniczący Zgromadzenia Narodowego szef Biura Politycznego i sekretarz polityczny demokratycznej partii Gwinea, Saifoull Diallo.

WPEŁNIENIE NA BIEG „EKSPLODERA VI”

NOWY JORK (PAP). Na podstawie dokonanych obserwacji, uczeni amerykańscy z „Smithsonian Astrophysical Observatory” stwierdzili, że odchylenia w orbicie księżycowej mogą zakłócić bieg wystrzelenego 7 bm. amerykańskiego sztucznego satelity „Explorer VI” i spowodować wcześniejsze jego wejście w gęstą warstwę atmosfery.

Jeden z współpracowników obserwatorium dr Yoshihide Kozai obliczył przy pomocy elektronicznej maszyny do liczenia, że tzw. zakłócenia księżycowe” spowodują opóźnienie się satelity w gęstej warstwie atmosfery a następnie jego spłonienie już po upływie dwóch lat.

140 młodych naukowców — stypendystów Fundacji Forda i Rockefellera wyjeżdża na studia za granicę

(AR) Z przyznanych na rok bieżący stypendiów Fundacji Forda oraz Rockefellera skorzysta 140 najlepszych naszych młodych naukowców. Wyjeżdżają oni za granicę, gdzie na uniwersytetach, politechnikach, w instytutach naukowych i ośrodkach naukowo-badawczych i klinikach pogłębiać będą swą wiedzę.

Stypendium Fundacji Forda przyznano 100 młodym naukowcom, studiującym nauki ścisłe — chemię i fizykę, kierunki techniczne, architekturę, elektrotechnikę, górnictwo, a także — nauki humanistyczno-społeczne, ekonomię, historię i socjologię. Będą oni przebywali w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Niemiec, Republiki Federalnej, w Włoszech, Szwajcarii, Szwecji, Austrii, Belgii, Francji i Holandii. Po byłych portrwa, w zależności od specjalizacji, od 3 do 12 miesięcy.

Stypendium Fundacji Rockefellera przyznano 40 młodym naukowcom, studiującym nauki ścisłe — chemię i fizykę, kierunki techniczne, architekturę, elektrotechnikę, górnictwo, a także — nauki humanistyczno-społeczne, ekonomię, historię i socjologię. Będą oni przebywali w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Niemiec, Republiki Federalnej, w Włoszech, Szwajcarii, Szwecji, Austrii, Belgii, Francji i Holandii. Po byłych portrwa, w zależności od specjalizacji, od 3 do 12 miesięcy.

Stypendium Fundacji Rockefellera przyznano 40 młodym naukowcom, studiującym nauki ścisłe — chemię i fizykę, kierunki techniczne, architekturę, elektrotechnikę, górnictwo, a także — nauki humanistyczno-społeczne, ekonomię, historię i socjologię. Będą oni przebywali w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Niemiec, Republiki Federalnej, w Włoszech, Szwajcarii, Szwecji, Austrii, Belgii, Francji i Holandii. Po byłych portrwa, w zależności od specjalizacji, od 3 do 12 miesięcy.

Polityka Adenauera pociąga za sobą niebezpieczeństwo rozpętania wojny światowej

Opinia historyka brytyjskiego o konkluzji bońskiej

LONDYN (PAP). Na łamach „Sunday Express” historyk Taylor z Oxfordu podkreśla, że polityka Adenauera pociąga za sobą niebezpieczeństwo rozpętania trzeciej wojny światowej. Adenauer — stwierdza Taylor — nie chce ani rozmów ze Związkiem Radzieckim, ani rozmów z NRD. Prawdą jest, że zjednoczonych Niemiec, które pozostałyby członkiem NATO i byłyby wyposażone w broń atomową. Nie możemy — pisze dalej Taylor — usunąć napięcia na świecie, dopóki godzi się z perspektywą obudowania Niemiec również wielkich jak w 1937 r. i nieczym nieskrępowanych. Nie mogą być jakkolwiek na Zachodzie może tego w ogóle żądać. Przecież po nowym roku 1937 nadszedłby znów rok 1938, a następnie — 1939. Czyżbyśmy chcieli trzeciej wojny światowej? Czy jesteśmy tak daleko szaleńcami, by sądzić, że tym razem pozbędziemy się Niemcy? Nie! Nie! Nie!

Wymiana wizyt Chruszczow - Eisenhower

najważniejszym wydarzeniem między naszymi wielkimi krajami

Wywiady na łamach „Prawdy”

MOSKWA (PAP). Wymiana wizyt między Chruszczowem a Eisenhowem jest najważniejszym wydarzeniem w historii stosunków między naszymi wielkimi krajami i może mieć ogromne znaczenie dla złagodzenia napięcia międzynarodowego — oświadczył minister rolnictwa ZSRR Mackiewicz korespondentowi „Prawdy”.

Korespondenci „Prawdy” przeprowadzili szereg wywiadów z przedstawicielami różnych warstw społeczeństwa radzieckiego, zwracając się z pytaniami: „Jak oceniacie mającą nastąpić wymianę wizyt między premierem Chruszczowem a prezydentem Eisenhowem?”

Podczas wywiadu z ministrem Makiewiczem poniedziałkowo „Prawda” publikuje również wywiady z przedstawicielami nauki i pedagogiki Federacji Rosyjskiej Kairowa, pisarza Walentina

Pod zarząd państwowy przeszła również rafineria cukru w Macagua, leżąca w odległości 250 km od Hawany. Właściciele rafinerii — Kubańczy — oskarżeni zostali o przygotowywanie sabotażu zbliżającej się kampanii cukrowniczej. Zajęcie tej nieruchomości wiąże się podobno z tym, iż Kubańskie Stowarzyszenie Plantatorów Trzciny Cukrowej zażądało od Fidela Castro konfiskaty 43 spośród 61 rafinerii kubańskich, ponieważ ich właściciele nie wywiązują się ze swych zobowiązań wobec plantatorów.

Wielki książę litewski...na motocyklu

Migawki z realizacji „Krzyżaków”

STAROGARD (PAP). Mieszkańcy Starogardu z niemałym zaintrygowaniem zauważają jadącego nowym motocyklem młki WFM średnio-wiecznego rycerza z rozwianym rudym włosem. Jak się okazało — był to sam wielki książę litewski — Witold, brat króla Władysława, udający się w pełnej gali na plenery filmu „Krzyżacy”.

Jeden ze statystów, któremu przysło otwierać rycerza przybył Ciolok, prosił o przydzielenie mu innej roli, obawiając się, aby nie przylgnęło do niego na trwałe wulgarizujące — jego zdaniem — przezwisko. Obiektę rozwałł dopiero główny konsultant history-

Tajne dokumenty władz Laosu

PEKIN (PAP). Jak informują agencja Nowych Chin powołując się na laotański dziennik „Neo Lao Haksat” w czasie walk z oddziałami królewskimi armii Laosu w reze ludowych sił sbrojonych prowincji Peng-Sell dostate się szereg tajnych dokumentów świadczących, iż rząd Sannaikone już od dawna przygotowywał się do likwidacji byłych oddziałów Patet Lao. Tak np. jeszce w grudniu 1958 r. w myśl instrukcji ministra spraw wewnętrznych Laosu mieli zostać zesłani wszyscy wysi oficerowie byłych jednostek Patet Lao, uczestnicy ruchu oporu oraz wszystkie osoby utrzymujące kontakty z członkami partii Neo Lao Haksat.

Uproszczenie trybu wydawania kart turystycznych na teren Tatr Słowackich

WARSZAWA (PAP). W celu uproszczenia i usprawnienia trybu wydawania kart turystycznych oraz przepustek na teren Tatr Słowackich przez Radę Ministrów wydał w tej sprawie nowe zarządzenie. Zarządzenie to, które ukasie się w najbliższym numerze Monitora Polskiego i wejdzie w życie z dniem 1 września br. przewiduje, że wszystkie formalności związane z wydaniem karty turystycznej i jednorazowej przepustki zalatwiane będą w Zakopanem. W tym celu utworzona zostanie w Zakopanem ekspozytura Wojewódzkiego Komitetu Turystyki czynna 12 godzin na dobę. Dyżur w komendzie Milicji Obywatelskiej oraz w Narodowym Banku Polskim w Zakopanem trwać będzie również 12 godzin na dobę. Nowe zarządzenie nie przewiduje wymogu starania się o kartę turystyczną za pośrednictwem organizacji społecznych. Obywatel państwa polskiego, który ukończył 16 rok życia i legitymuje się dowodem osobistym, tymczasowym zaświadczeniem tożsamości lub legitymacją szkolną ma prawo do otrzymania karty turystycznej.

Zezwolenia na prowadzenie wycieczek młodzieży osobom pełnoletnim wydawać będą dla wycieczek ze szkół podstawowych — inspektoraty szkolne, dla wycieczek z innych szkół — kuratoria okręgów szkolnych.

Zezwolenia na prowadzenie wycieczek młodzieży urzędzanych przez organizacje masowe wydawać będą wojewódzkie komitety turystyki.

Posiadacz karty turystycznej, a w przypadku prowadzenia wycieczki młodzieży również zezwolenia, ma prawo do otrzymania indywidualnej lub zbiorowej przepustki uprawniającej do jednorazowego przebywania i wjeżdżania

Wymiana wizyt Chruszczow - Eisenhower

najważniejszym wydarzeniem między naszymi wielkimi krajami

Wywiady na łamach „Prawdy”

MOSKWA (PAP). Wymiana wizyt między Chruszczowem a Eisenhowem jest najważniejszym wydarzeniem w historii stosunków między naszymi wielkimi krajami i może mieć ogromne znaczenie dla złagodzenia napięcia międzynarodowego — oświadczył minister rolnictwa ZSRR Mackiewicz korespondentowi „Prawdy”.

Korespondenci „Prawdy” przeprowadzili szereg wywiadów z przedstawicielami różnych warstw społeczeństwa radzieckiego, zwracając się z pytaniami: „Jak oceniacie mającą nastąpić wymianę wizyt między premierem Chruszczowem a prezydentem Eisenhowem?”

Podczas wywiadu z ministrem Makiewiczem poniedziałkowo „Prawda” publikuje również wywiady z przedstawicielami nauki i pedagogiki Federacji Rosyjskiej Kairowa, pisarza Walentina

Pogłoski o liście Chruszczowa do Adenauera

BONN (PAP). Tutejsza prasa podała podane pogłoski o liście premiera ZSRR Chruszczowa do kanclerza Adenauera. List ten, obejmujący podobno 13 stron, doręczony został tu, według informacji prasy, w ubiegłą środę i niezwłocznie przekazany Adenauerowi, który bawi na urlopie we Włoszech. Treść listu trzymaną jest w tajemnicy. Prasa snuje jednak domysły, że zawiera on szereg zarzutów wobec NRF w związku ze sprawą Berlina i z problemem zbrojni atomowych Bundeswehry. Zdaniem „General Anzeiger”, list ten stanowi jedynie epizod rozgrywanej się

Castro konfiskuje majątki amerykańskie

NOWY JORK (PAP). Rząd Fidela Castro skonfiskował wielką, posiadającą wiele tysięcy sztuk bydła fermę hodowlaną w „La Candelaria”, należącą do amerykańskiego towarzystwa „Lykes Brothers”.

Pod zarząd państwowy przeszła również rafineria cukru w Macagua, leżąca w odległości 250 km od Hawany. Właściciele rafinerii — Kubańczy — oskarżeni zostali o przygotowywanie sabotażu zbliżającej się kampanii cukrowniczej. Zajęcie tej nieruchomości wiąże się podobno z tym, iż Kubańskie Stowarzyszenie Plantatorów Trzciny Cukrowej zażądało od Fidela Castro konfiskaty 43 spośród 61 rafinerii kubańskich, ponieważ ich właściciele nie wywiązują się ze swych zobowiązań wobec plantatorów.

Wielki książę litewski...na motocyklu

Migawki z realizacji „Krzyżaków”

STAROGARD (PAP). Mieszkańcy Starogardu z niemałym zaintrygowaniem zauważają jadącego nowym motocyklem młki WFM średnio-wiecznego rycerza z rozwianym rudym włosem. Jak się okazało — był to sam wielki książę litewski — Witold, brat króla Władysława, udający się w pełnej gali na plenery filmu „Krzyżacy”.

Jeden ze statystów, któremu przysło otwierać rycerza przybył Ciolok, prosił o przydzielenie mu innej roli, obawiając się, aby nie przylgnęło do niego na trwałe wulgarizujące — jego zdaniem — przezwisko. Obiektę rozwałł dopiero główny konsultant history-

Wymiana wizyt Chruszczow - Eisenhower

najważniejszym wydarzeniem między naszymi wielkimi krajami

Wywiady na łamach „Prawdy”

Gazeta Sportowa

Wyciąg Dookoła Polski

Holender Enthoven pierwszy w Szczecinie

W poniedziałek rozegrano na trasie Koszalin — Szczecin (długość 178 km) piąty etap Wyciągu Dookoła Polski. Na mecie w Szczecinie jako pierwszy zameldował się Holender Enthoven, z czasem 4.33.50. Drugi był Wilczewski, trzeci Holender Zilverberg. Liderem wyciągu jest nadal Podobas.

Zaraz po starcie uciekła do przodu trójka Holendrów, podążając za sobą ponad 20 zawodników, a wśród nich Królak. Dopiero po przejechaniu 50 km uformowała się właściwa czołówka, w której obok Holendrów jechali Podobas, St. Gazda i Wilczewski. Czołówka coraz bardziej naciskała pedały i tym samym rosła odległość między nią a drugą ścigającą grupą.

Na ulicach Szczecina Holender Enthoven i Zilverberg wyskoczyli do przodu wykorzystując zapalenie się pozostałych zawodników, a z nimi Wilczewski, i tak wpadli na stadion.

Tak więc po 5 etapach prowadzi Podobas, ale dzieli go tylko 8 minut od znajdującego się na trzecim miejscu Holendra Snydera. Walka walcówkami zapowiada się interesująco.

Tym razem obrońca Cracovii był szybszy niż prawoskrzydłowy Legii — Gadecki. Fot. Wiesław Książek

Nasz komentarz

Dobry zwiastun przed meczami z NRD i NRF

Zakończony w niedzielę w Gdańsku lekkoatletyczne mistrzostwa Polski były wyjątkowo udaną imprezą. Nasi reprezentanci uzyskali szereg doskonałych wyników, co w obliczu zbliżających się pojedynków z NRD i NRF pozwala służyć najsmielszym horoskopsy.

Bezsprzecznie najlepszym rezultatem jest wynik Piatkowskiego 53.53 m. Takiego rezultatu poza Polską, nikt w Europie nie zdołał jeszcze osiągnąć. Cieszy nas, że po wyrażeniu krytycy, jaki przechodził rekordzista świata w czerwcu, Polak potwierdza obecnie, że wraca do swej rekordowej formy.

Tuż za nim trzeba wymienić rezultaty Kropidłowskiego w skoku w dal 782 cm. Sidiy w rzucie oszczepem 80.81, no i doskonały czes „latającego doktora” ze Szczecina — Lewandowskiego na 800 m — 1.47.9. Jeśli już mowa o biegaczach, to zaspali oni nas gradem przyjemnych niespodzianek. Folk jest nadal w życiowej formie (200 m — 21.), Joehman wreszcie odnalazł siebie, a doskonała końcówka i rezultat w biegu na 1800 m — 3.45.7 pozwalają nam zdanie wiązać duże nadzieje z tym biegaczem w obliczu zbliżającej się Gimplady.

W rodzinie skoczków też przyjemne niespodzianki. Poza Kropidłowskim, o którym wspomnieliśmy wyżej, wracają do formy Łyczarzka, z których najlepszy był Krzysiński — 440 cm, No, i Malcherzyk przekracza przyzwolną odległość 16 m.

Jeśli chodzi o rzuty, to poza Piatkowskim i Sidią, Ciepły uzyskuje bardzo dobry rezultat w rzucie młotem, a kulmiotem pewnie przekraczając 17 m.

Jak z tego widać, niemal w każdej konkurencji padły w Gdańsku doskonałe wyniki. Czy tak było również na najbliższych meczach międzypaństwowych. (wk)

W KILKU WIEBSZACH

W ostatnim spotkaniu w Jugosławii piłkarze BBTS z Bielska pokonali w poniedziałek wicezastępcę reprezentacji okręgowej Wojvodny (Novi Sad) 11:9.

W Lipsku rozegrano spotkanie kobiet w pilce ręcznej pomiędzy katowickim AZS a miejscowym Lokomotivem. Mecz zakończył się zwycięstwem szczyplorników NRD 7:3 (5:0).

Podczas lekkoatletycznych mistrzostw Węgier rozegranych w Budapeszcie znany średniodystansowiec — Rozsawoelgyi uzyskał najlepszy techniczny wynik na świecie w biegu na 1500 m — 3.36.9, a 1000m przebiegł 10 km w czasie 23.11.8.

W Szczecinie zwycięzca erwórbaju został Zawadzki, a w trójboju Wojtyński (Legia W-wa).

W meczu piłki wodnej na pływalni olimpijskiej w Rzymie Włochy zremisowały z Węgrami 4:4.

Liderem radzieckiej ligi piłkarskiej jest moskiewskie Dynamo, które zdobyło 20 punktów przed Lokomotiv (Moskwa) — 18 pkt.

W dorocznym Memoriale im. T. Koteczka brał udział najlepszy nasi żużlowcy. Zwyciężył Kapala (Stal Rzeszów), zdobywając 13 pkt.

Waterpoliści bytomskiej Polonii mistrzami Polski

W Ostrowie zakończono w niedzielę spotkania I ligi piłki wodnej. W ostatnim meczach Polonia Bytom pokonała KSZO Ostrowiec 5:3 (2:1), a warszawska Legia zwyciężyła Olimpię Poznań 13:1 (6:0). Tytuł mistrzowski zdobyła Polonia Bytom przed Legią Warszawą i KSZO Ostrowiec.

Nasz komentator notuje:

Eisenhowera „misja pokoju”

Z DWA DNI prezydent Eisenhower przybywa do Europy, by przed spotkaniem z premierem Chruszczowem, rozmówić się ze swymi europejskimi sąsiadkami. Im bliżej tobie tournée prezydenta USA, tym misja Eisenhowera staje się trudniejsza. Korespondent agencji UPI nazywa ją „misją pokoju” w gronie europejskich przedstawicieli atlantyckiego paktu. Głównym celem tej misji jest zżegnanie rodzinnej kłótni, zaostrzającej się z dnia na dzień.

Macmillan będzie usiłował przekonać Eisenhowera, że możliwe jest kompromisowe rozwiązanie sprawy Berlina i problemu niemieckiego, a najrozsądniejszą drogą do tego byłoby powołanie komisji ogólnoniemieckiej. Adenauer wszelkimi sposobami dążył będzie do uniemożliwienia spotkania na szczytle i przeciwstawił się próbom kompromisowych rozwiązań. De Gaulle popiera Adenauera, ale przede wszystkim myśli o swoim interesie. Dąży do uzyskania poparcia swej polityki w Algierze i do zdobycia decydującej pozycji w sojuszu atlantyckim na kontynencie europejskim.

Poglądy Macmillana przyprawiają Adenauera o gorączkę. Pretensjom de Gaulle'a przeciwstawia się rząd brytyjski widząc — i słusznie — w gwałtach Francji próbę wyeliminowania wpływów Anglii w Europie. Rozbieżności pogłębia groźba, że w

JAN PELCZARSKI

WZASOWICZE WYPOCZYWAJĄ NA MAZURACH

Na zdjęciu: Ruelane — rowery wodne na Jeziorze Nidzkim

CAF — fot. Uchymiak

Kalendarz tragicznych wydarzeń

Monachium, zabór Sudetów, jorsowne zbrojenie w Niemczech — to znamienne wydarzenia 1938 roku, wieszczące Polsce zgubę...

Rozpoczyna się rok 1939.

Styczeń

7 STYCZNIA minister Spraw zagranicznych Polski przedwrzniętym Józef Beck składa wizytę Hitlerowi w Berchtesgaden. Już wtedy dawała się odczuć zmiana tonu w rozmowach między politykami Polski i Niemiec hitlerowskich. Dotychczas Niemcy wyraźnie kokietowali rząd warszawski, obecnie zaczynają przebiekować o roszczeniach w sprawie Gdańska i korytarza.

26 STYCZNIA w odpowiedzi na wizytę Becka przybywa do Warszawy hitlerowski minister spraw zagranicznych Ribbentrop. W sztabie hitlerowskim zapada już decyzja w sprawie zaatakowania Polski. Ribbentrop jednak jeszcze zachowuje pozory zyczliwości i współpracy. Są to jednak już tylko pozory...

Luty

Kokietujący Hitlera rząd sanacyjny popelnia kolejną gaffe. 18 lutego rząd polski uznaje „de iure” faszystowski rząd generała Franco.

19 LUTEGO składa wizytę w Warszawie szef gestapo Heinrich Himmler, którego ze wszystkimi honorami przyjmują gen. K. Zamorski, „spec” od zwalczania ruchu rewolucyjnego w Polsce.

25 LUTEGO przybywa do Warszawy włoski minister spraw zagranicznych Galeazzo Ciano. Wizyta ta — jak się okazało później — miała na celu wysondowanie jak dalece rząd polski jest gotów iść na ustępstwa wobec żądań Hitlera.

27 LUTEGO mają miejsce w Gdańsku demonstracje antypolskie. Polscy studenci Politechniki Gdańskiej zostają napadnięci przez Niemców, a „czuwająca” nad spokojem publicznym policja gdańska, prowokacyjnie dokonuje aresztowań wśród napadniętych.

Marec

EUROPA coraz wyraźniej zbliża się ku drugiej wojnie światowej. 15 marca wojska hitlerowskie wkroczyły do Pragi czeskiej. Czechosłowacja traci ostatecznie niepodległość. Związek Radziecki, w nocie z 17 marca skierowanej do rządu niemieckiego oświadczając, że nie uznaje zabioru Czechosłowacji. Dzień później rządy Anglii i Francji, których przeciw Hitler zapewniali w Monachium, że nie wystąpią z dalszymi żądaniem terytorialnymi, zdecydowały się wysłać noty protestacyjne przeciwko wkroczeniu wojsk hitlerowskich do Pragi.

18 MARCA ma miejsce w Berlinie polskim ostrą kontrowersję na temat co zamierza czynić dalej rząd polski w obliczu agresywnej polityki Hitlera. Interpelacja gen. Lucjana Żeligowskiego domaga się, by premier wypowiedział się w tej sprawie. Interpelacja minęła bez echa...

Lekkomyślność, która kosztuje

Zaczęło się od tego, że nowohucki ZMS postanowił zorganizować na Pojezierzu Mazurskim obozy żeglarskie. Nawet nie obozy, a całą wielką akcją. Akcja została pięknie nazwana: Szwat 1939.

Znaleźli się natychmiast chętni. Akcja się im spodobała. Sprawdzili kto organizuje. ZMS? — Solidna firma. Bracie!

Tak powstała dwunastoosobowa „paczka” złożona ze studentów, robotników i młodych inżynierów ówczesnych wspólnie w Towarzystwie Krzewienia Kultury Fizycznej. Urządzone, że najlepiej będzie pływac razem na tak zwanej „dziecie”. Odszukano adres organizatorów; tylko jeden z nich okazał się uchwytany. Był młody, ale miał przecież pięćdziesiątkę z przekonującym napisem: „ZMS Nowa Huta, Akcja Szwat 1939”.

Znaleźli się natychmiast chętni. Akcja się im spodobała. Sprawdzili kto organizuje. ZMS? — Solidna firma. Bracie!

Tymczasem w Giżycku — zaskoczenie. — Z TKKF? Z Krakowa? Żadnych pieniędzy nie otrzymaliśmy! Komu wpłaciłście?

Kiedy pancerne dywizje hitlerowskie wkroczyły do stolicy Czechosłowacji, w marcu 1939 roku — dla każdego trzeźwo myślącego Polaka jasne było, że Hitler chce powiększyć „Lebensraum” trzeciej Rzeszy o ziemie nad Wisłą. Na zdjęciu: obwieszczenia o powszechnym mobilizacji, o poborze koni, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów, o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, które rozplakotane były w ostatniej chwili — za późno — bo w przeddzień wybuchu wojny...

Wokół projektu statutu kółek rolniczych

Nie zgadzam się z Józefem Lesiem

Na jednym z chłopskich spotkań delegat na I Krajowy Zjazd Kółek Rolniczych z powiatu Tarnów — Józef Leś, wypowiedział kilka uwag i propozycji w sprawie projektu statutu kółek. Niektóre z nich, dotyczące wzajemnych związków kółek rolniczych i rad narodowych, wydadają mi się co najmniej dyskusyjne.

J. Leś jest starym działaczem samorządowym, pracował w spółdzielczości i kółkach rolniczych. Zna więc zarówno genezę powstania organów władzy ludowej, jakimi są rady narodowe, jak i wszystko co, co składa się na praktykę sprawowania władzy np. przez GRN. Zna ich związek z samorządem wiejskim. A jednak kwestionuje w projekcie statutu kółek punkt, określający współpracę kółka z GRN. Nie zgadza się z formułą mówiącą o składaniu przez kółka sprawozdań radzie, nie proponując w zamian innej. Jako uzasadnienie swojego rozumowania podaje różny, zwykle niski poziom pracowników GRN oraz brak troski rad gromadzkich o sprawy gospodarcze wsi.

Przypominamy więc dla jasności poglądy ów sporny 7 paragraf projektu Statutu. „Działalność gospodarcza kółka rolniczego winna być zgodna z założeniami i kierunkami programu rozwoju rolnictwa danej gromady i stanowi część składową tego programu.

W związku z tym kółko rolnicze: a) uzgadnia z GRN swoje plany inwestycyjne oraz główne kierunki swej działalności gospodarczej; b) składa przed GRN sprawozdanie z wykonania funkcji zleconych przez państwo (z a) i) współdziała z GRN w budowie szkół, przedszkoli, domów ludowych, bibliotek, urzędzeń komunalnych oraz wprowadzaniu pracy kulturalno-oswiatowej.”

Zgodnie z Uchwałą II Plenum KC PZPR i XI Plenum NK ZSL, punkt organizatorskiej pracy wśród chłopów przesuwają się z jednej strony do kółek rolniczych, z drugiej natomiast rola rad narodowych — jako czynników planującego i koordynującego działalność organizacji gospodarczych, spółdzielczych i państwowych — rośnie niepomiernie.

Rady narodowe będą zatwierdzać, na wniosek Związków Kółek Rolniczych, kolejno wykorzystywania środków z Funduszu Rozwoju Rolnictwa. Będą je wiązać z kredytami państwowymi. Funduszem Rozwoju Rolnictwa dysponują oczywiście kółka rolnicze, ale gromadzka rada narodowa nie może nie obchodzić jak ów fundusz będzie przez kółka wykorzystany. Funkcja koordynująca i nadzorująca rad narodowych wynika bowiem z samej istoty rad, jako organu władzy.

Rzec jasna, istota problemu leży w samej praktyce rad, a szczególnie gromadzkich. I to zapewne miał przede wszystkim na myśli J. Leś. Jak wiemy z ogólnie znanych zaleceń, w celu ułatwienia i urealnienia funkcji koordynujących problemy rolne i inne na wsi, powoływane są komisje. W skład komisji wchodzi: członek prezydium GRN lub jej przewodniczący (jako przewodniczący komisji), wszyscy prezesi kółek rolniczych z gromady oraz agronom rejonowy. Mogą być również zapraszani prezesi GS, ZMW i in. A więc GRN, choć sama pochodzi z wyboru i składa się z rolników, najczęściej członków kółek rolniczych, nie będzie ciałem, które np. ograniczałoby samorządność kółek czy ich inicjatywę.

Dla niektórych GRN w naszym województwie współodpowiedzialność za gospodarstwo poczynania kółek będzie również bodźcem do działania. Nie wszędzie bowiem, i tu trzeba się zgodzić z J. Lesiem, wprowadzenie do GRN fachowego sekretarza i sołtysów, usprawni wiele ich działalności. Brak ludzi fachowych, działaczy z prawdziwego zdarzenia w radach, bywa często przyczyną słabości poszczególnych jednostek administracyjnych.

Samorząd i kontrola

Pańskie oko konia tuczy

Do użycia jeszcze wody u-płynię w Wiśle, nim o olkuskiej Emalierni znów, jak kiedyś będzie można powiedzieć — to dobry zakład. Fabryka znajduje się w takim stanie, że — jak powiedział jeden z działaczy — gdyby należała do prywatnego właściciela, to poszedłby z torbami. Zapasów ponadnormatywnych nagroma-dziło się tu na przeszło 36 mln zł. Magazyny aż pęcznieją od artykułów, które trudno sprzedać m. in. z racji błędów popełnionych w planowaniu asortymentów.

Kryzys zaczął się w Emalierni w końcu ub. roku, narastał z miesiąca na miesiąc i dziś trzeba będzie dokonać niemałego wysiłku, żeby spiętrzone trudności przełamać. A na pewno można by zia uniknąć, gdyby...

Przypadek Emalierni olkuskiej potwierdza głęboką mądrość ludowego porządku „pańskiego oka”. Kiedy iniejo-wano tu produkcję pralek, najejeden doświadczony robotnik miał zastrzeżenia co do wartości konstrukcji. Miał, ale z konieczności chował je dla siebie, albo dzielił się nimi tylko w gronie najbliższych towarzyszy. W Emalierni po-wołano wprawdzie oddziałowe rady robotnicze, ale do nieda-

Olkus nie jest wyjątkiem

Nie jest to zjawisko wyłącznie olkuskie. W wielu zakładach w województwie praca samorządu robotniczego w zakresie kontroli nad poczynaniami administracji wyraźnie osłabła. Dostrzega się niebezpieczne objawy formalizowania działalności samorządów. Na pozór wszystko jest w porządku. Konferencje odbywane są mniej lub więcej regularnie, podejmują się konkretne uchwały, istnieją komisje problemowe. Kiedy jednak bliżej wejrzyć w tę działalność, okazuje się, że pła-kna forma pracy samorządu rzadkie są takie praktyki, jak niedawno zainicjowany w Hucie Aluminium w Skawinie — zwyczaj uzupełniania dokumentacji administracji sprawozdaniem przygotowanym przez zespoły samorządu. Na ogół przedkładane na konferencjach samorządu robotniczego materiały opracowywane są wyłącznie przez administrację, bal nierazko nawet i projekty uchwał rodzą się w dyrekcji. Komisje problemowe nie przejawiają żadnej prawic działalności. Powstaje taka sytuacja, że — jak mówił jeden z działaczy partyjnych — „administracja może być jak chce, i ile chce. Samorząd nie ma właściwie pełnego obrazu fabrycznej rzeczywistości”.

Gdyby w Emalierni olkuskiej nie kontentowano się uspokajającymi sprawozdaniem dyrekcji, to rychło wyszłoby na wierzch niewesoła prawda, iż dobre wskaźniki realizacji planów produkcyjnych są tylko dymną zasłoną skrywającą rosnący bałagan. Nie doszłoby do Olkusku do oburzącego faktu rozesłania zwolnień 1200 ludziom w związku z zmianą systemu plac w wydziałach pomocniczych. Ze jednak całą akcją przeprowadzania prawic wyłącznie dyrekcja, nie więc dziwnego, że nowy system próbowano wprowadzić w najbardziej mechaniczny sposób.

Nie tylko komitet zakładowy

Zjawisko osłabienia działalności kontrolnej samorządów ma, rzecz prosta, określone przyczyny. Wy-daje się, że najistotniejszą jest spłycenie roli samorządu, niewykorzystywanie pełni jego możliwości. Samorząd jest przecież instytucją wielozadaniową, tymczasem... po większej części wszystkie funkcje samorządu koncentrują się w komitetach zakładowych. Nie wypełniają swych zadań ani rady zakładowe, ani — co gorza — rady robotnicze. Trudno zaś wymagać, żeby aktywność innych spraw na głowie, mógł całkowicie zająć i działający rad robotniczych. Abstrahując zresztą od niemożliwości takiego stanu rzeczy, trzeba jasno i otwarcie powiedzieć, że byłoby to polityka z gruntu niesłuszna.

Samorząd jest organem całej załogi. Ograniczanie możliwości swego działania, osłabianie wleż z załogą. Powstaje wówczas błędne koło. Nie odbywają się wydziałowe narady wytwórcze, bo członkowie Konferencji Samorządu Robotniczego nie mają z czym na te narady przyjść. Nie przycho-

do nich kilkudziesięciu inspektorów, daje wytyczne, ustawia. Tyle, że tego wszystkiego nie ma potem „kim” wykonać. Przeciwnie obywatel załatwia gros swoich spraw, niestety, w powiecie. Taka bowiem jest struktura organizacyjna rad. Wszystko to nie oznacza jednak — moim zdaniem — że gromadzkie rady narodowe nie są zdolne do działalności koordynacyjnej i spełniania funkcji nadzorującej w realizacji Funduszu Rozwoju Rolnictwa. Tym więcej, że ich możliwości działania gospodarczego wzrastają wraz z łączeniem jednostek małych, słabych administracyjnie. Ich ranga wzrosła by również z chwilą posiadania na swoim etacie agronoma, instruktora budownictwa, czy technika mechanizacji.

1000 szkół na 1000-lecie

W celu zebrania odpowiednich funduszy na budownictwo szkolne w Milanówku Komitet Rodzicielski szkoły podstawowej nr 2 rozpoczął sprzedaż na terenie całego kraju gipsowego odlewu medalionu „Tysiąc lat Państwa Polskiego”. Autorami tego medalionu są znani warszawscy plastycy Wacław Kowalik i Czesław Pivowarczyk.

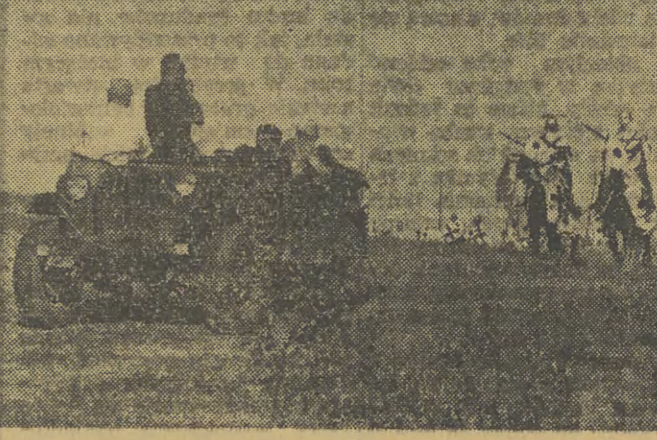
dząc, nie wiedzą też co zalogę nurtuje, co uważa ona za niewłaściwe w pracy fabryki. Wynik — nieprawidłowości w zakładzie wykrywa dopiero kontrola NIK.

W Wytwórni Silników Wysockopreżnych w Andrychowie bardzo poważne zamówienie zlecono prywatnemu producentowi. Samorząd nie zainteresował się transakcją, którą w fabryce mocno krytykowano, jako że jej wartość sięgała wieluset tysięcy złotych.

Nie przypadkiem załoga Zakładów Chemicznych w Oświęcimiu w tak szerokim zakresie rozwinęła produkcję ubożną i zdołała nawet w jej ramach uruchomić wytwórczość artykułów eksportowych. Propozycje tej produkcji kształtowały się nie na wysokim szczeblu administracji kombinatu, ale poddawano je podczas narad oddziałowych. Ale też w Oświęcimiu wydziałowe rady robotnicze to organa z prawdziwego zdarzenia, sumiennie rozliczące się przed załogą. Komisje problemowe systematycznie analizują za pracę komórek funkcjonalnych administracji, żądając dokładnego rachunku z reali-

zacji postulatów i wniosków załogi. * W zakładach przemysłowych rozpoczyna się obecnie doniosła praca nad konkretyzowaniem propozycji zakładowych planów pięcioletnich. Jest to duża szansa uaktywnienia samorządów, które muszą być organizatorami tej dyskusji. Jest to duża szansa wzmożenia nadszarpniętej więzi z załogą.

Projekty zakładowych planów pięcioletnich przygotowują dyrekcje poszczególnych zakładów. Nie mogą to być jedynie materiały z ogólnozakładowej dyskusji. W niedawnym wypadku samorząd powinien wystąpić z własnymi propozycjami, z własnymi kontrolnymi, uwzględniającymi postulatami załogi zgłoszone w czasie dyskusji przedzałogowej. Sumienne rozliczenie się przed ogółem robotników, techników i inżynierów z realizacją ich wniosków — oto pierwowzorem warunków podwzroszenia dyskusji nad planem pięcioletnim, a zatem umocnienia roli samorządu w każdym zakładzie pracy, A. W.

Od dwóch już tygodni reżyser Aleksander Ford kręci w okolicach Starogardu sceny plenerowe do swego nowego filmu „Krzyżacy” według Sienkiewicza. Na zdjęciu: Tak wygląda na kręcenie szarzy krzyżackiej. CAF — fot. Dąbrowiecki

14.000 chorych przewiezli samoloty

Samarytanie z podniebnych szlaków

Jan Kowalik — młody rolnik leśny — został przyniesiony padającym drzewem. Koleśny próbowali zalogować mu na nogę prowizoryczny opatrunek, ale ranny nie pozwolił się dotknąć, skarżąc się na straszne bóle szczególnie w brzuchu.

Sporządzony z pobliższego ośrodka zdrowia lekarz stwierdza, że 40 samolotami w całym kraju. Wprawdzie większość to „maszyny” niezupełnie nowe, ale jeszcze dobrze spełniają swoje zadanie. Są też i całkowicie nowoczesne i szybkie samoloty, jak np. dwumotorowe Super-Aero i inne. Do służby ratunkowej wszedł ostatnio również helikopter.

Jak poważne zadania spełnia Pogotowie Lotnicze w niestanie sanitarnego pomocy, mówią o tym liczby: W ciągu niespełna 4 lat istnienia samoloty Pogotowia przewoziły ponad 14.000 chorych, a szybki i wygodny transport pozwolił wielokrotnie na uratowanie życia, czy uniknięcie kalectwa. Samoloty przeleciały w tym czasie ponad 5,5 miliona kilometrów, w 30.000 lotów. Przewożony z szpitali w Warszawie, zresztą chorych nie tylko w gdzie oczekiwała karetka pogotowia. Za dwadzieścia minut rannego znalazł się w szpitalu na stole operacyjnym. „Cnie szczęście, że dostał się do nas tak szybko — powiedział chirurg — jeszcze godzina, a mogłaby nastąpić katastrofa.”

Jan Kowalik został uratowany. Zoperowano mu brzuch, zasztytano ranę, zastawiono złamane kości. Litość człowieka nie tylko nie umrze, ale i nie zostanie kaleką.

Jan Kowalik jest jednym z tysięcy obywateli, którzy doświadczili dobrodziejstwa nowoczesnej organizacji Pogotowia Ratunkowego, posługującego się w dużym stopniu samolotami. * Lotnicze Pogotowie w Polsce, które powstało na początku 1956 r., jest obecnie organizacją obejmującą cały kraj, dysponującą oddziałami we wszystkich miastach wojewódzkich (z wyjątkiem O-pola, które korzysta zresztą z pomocy innego pobliskiego oddziału), gdzie dzień i noc dyskurują piloci i lekarze, gotowi na każde wezwanie.

Zakres pracy Pogotowia powiększono jeszcze w tym roku, niosąc pomoc w wypadkach utonię — tak częstych w okresie letnim. Służą do tego celu helikopter, mogący lądować na każdym terenie, bezpośrednio przy miejscu wypadku.

Sumując w Dniach Lotnicstwa piękny dorobek Pogotowia Lotniczego, trzeba pamiętać o niestrudzonej i ofiarnym wysiłku wszystkich jego pracowników, a zwłaszcza pilotów oraz lekarzy i pielęgniarek. Ludzie ci nieraz narażają swe życie, aby nieść pomoc rannym i chorym.

Tam, gdzie pomoc lekarska jest pilnie potrzebna, gdzie M. KOREYWO

Odpryski

MILIARDOWE USPRAWIEDLIWIENIE

Pani Marianna Strauss, żona zachodniemieckiego ministra obrony Franz-Joseph Straussa, złożyła następujące oświadczenie na temat późnych powrotów do domu jej męża (cytuujemy za „Die Welt”): „Chodzi obecnie o miliardowe zamówienia dla Bundeswehry więc jeśli mówi mi, że w wyniku dłuższych debat zaoszczędzi 50 milionów marek — to czy mogę się z tego powodu uskarżać?”

Jak widać — zbrojenia Bundeswehry rozbrajają panią Strauss... CAMPING NA NAJWYŻSZYM SZCZEBLU

Z przemówienia J.A.C. Champloona, przewodniczącego Międzynarodowego Związku Campingowego: „Gdyby wszystkie dyplomaci byli uczestnikami ruchu campingowego, nie przeżywalibyśmy więcej wojen!”

... wyliczając, oczywiście, wojny o tereny campingowe. KARIERA

Za zezwoleniem bońskiego ministra obrony podoficerska szkoła marynarki wojennej w Eckernförde (Szwecja-Holsztyn) nadała przygarbieniu swego czasu przez marynarzy osielkowi — morskim szkoły — stopień admirała. Ciekawe, kiedy osielek zasawnuje do stopnia admirała?

Mat

NASZE MIASTO

Podgórze wymaga baczej i troskliwej opieki

Jutro zbiera się XI zwyczajna sesja DRN Podgórze, poświęcona uchwaleniu budżetu na rok 1960. I choć nosi ona urzędowe miano zwyczajnej, jest bodajże jedną z najważniejszych w tym roku. Chodzi przecież o to, co mieszkańcy otrzymają w 1960 r., jak i o ile poprawią się ich warunki socjalne, ile wyremontuje się domów, ulic; jak podzielić posiadane fundusze między resort oświaty, gospodarki komunalnej i zdrowia...

„Rocznik Polityczny i Gospodarczy“

Po dziesięcioletniej przerwie Polskie Wydawnictwa Gospodarcze podjęły w ubiegłym roku wydawanie „Rocznika Politycznego i Gospodarczego”. Czternastotyśmienne nakład tego olbrzymiego, bo liczącego około 1.500 stron dzieła, rozszedł się w ciągu kilku zaledwie miesięcy. Obecnie na ukończeniu są prace nad kolejnym Rocznikiem 1959.

Czym jest „Rocznik Polityczny i Gospodarczy”? Jest to coroczne wydawnictwo o charakterze informacyjnym, które można by określić mianem malej encyklopedii wiedzy o Polsce współczesnej. W wydawnictwie tym każdy czytelnik — niezależnie od zainteresowań — może znaleźć zwięzłą odpowiedź na interesujące go zagadnienia ze współczesnego życia naszego kraju. „Rocznik” bowiem obejmuje szeroki wachlarz aktualnych informacji o ustroju i strukturze państwa, o życiu politycznym, o stanie i osiągnięciach na polu gospodarki, kultury, oświaty, nauki, o chronię zdrowia, spraw społecznych itp. Obok syntetycznych opracowań dotyczących poszczególnych dziedzin życia politycznego, gospodarczego i społecznego, „Rocznik Polityczny i Gospodarczy” zawiera wiele zbranych i uporządkowanych informacji, które nie mają odpowiednika w jakimkolwiek wydawnictwie w Polsce. Są to m. in. krótkie charakterystyki wszystkich miast i miasteczek w Polsce, siedziwy rad narodowych i aktualna obsada prezydium tych rad. Informacje o organizacjach i stowarzyszeniach politycznych, społecznych, kulturalnych i sportowych itp. „Rocznik” spełnia więc w pewnym zakresie również rolę instruktora.

„Rocznik” jest to coroczne wydawnictwo o charakterze informacyjnym, które można by określić mianem malej encyklopedii wiedzy o Polsce współczesnej. W wydawnictwie tym każdy czytelnik — niezależnie od zainteresowań — może znaleźć zwięzłą odpowiedź na interesujące go zagadnienia ze współczesnego życia naszego kraju. „Rocznik” bowiem obejmuje szeroki wachlarz aktualnych informacji o ustroju i strukturze państwa, o życiu politycznym, o stanie i osiągnięciach na polu gospodarki, kultury, oświaty, nauki, o chronię zdrowia, spraw społecznych itp. Obok syntetycznych opracowań dotyczących poszczególnych dziedzin życia politycznego, gospodarczego i społecznego, „Rocznik Polityczny i Gospodarczy” zawiera wiele zbranych i uporządkowanych informacji, które nie mają odpowiednika w jakimkolwiek wydawnictwie w Polsce. Są to m. in. krótkie charakterystyki wszystkich miast i miasteczek w Polsce, siedziwy rad narodowych i aktualna obsada prezydium tych rad. Informacje o organizacjach i stowarzyszeniach politycznych, społecznych, kulturalnych i sportowych itp. „Rocznik” spełnia więc w pewnym zakresie również rolę instruktora.

Idąc przez miasto

Osoby starsze — nieporządane! Mały basenik w Parku Jordana rozbrzmiewa gwarem dziecięcej wrzawy. Tu bowiem nasi miliusini korzystają ze słonecznej pogody zającą przyjemności, jakie dają kąpiel i przysnec. Basenik, jak i otaczająca go plaża, przynależą do miasteczka, a nie do miasta. W tym miejscu, gdzie widać w kostiumach kąpielowych, ceniących się zalety zniknącej części ciała. Czy owi pónudnicy nie zdają sobie sprawy, iż ich pobyt na dziecięcej plaży jest niepożądany?

By wszyscy wiedzieli...

Ostatnio do tych, którzy powodują hałas uliczny, a więc: motocyklistów nawiązujących tłumnie, rozmawiających z kimś po drugiej stronie ulicy, amatorów śpiewania w „pijanym widzie” dołączyli się jeszcze niektórzy posiadacze „Szarotek”. Niekiedy, bo większą część mających te praktyczne aparaty, używa je w miarę potrzeby, a więc na zamiejskiej wycieczce, w podróży i w innych miejscach, gdzie właśnie „Szarotka” jest niejako jedynym „kontaktem ze światem”.

UWAGA — KRWIODAWCY!

Ze względu na bardzo duże zapotrzebowanie szpitali na krew — Wojewódzka Stacja Krwiodawstwa Kraków — Nowa Huta Szpital Miejski Pawilon B wzywają dawców wszystkich grup — a przede wszystkim grupy „B” — którego minął termin oddania 7 tygodni o zgłaszanie się do Stacji. Kobiety w dniu parzystym, mężczyźni w nieparzystym.

W ekspresowym tempie

Chuligani za kratkami

Mimo zastrzeżeń kar dla winnych ekscesów chuligańskich, flakę tego rodzaju wykreśla jest niestety stale duża. Ostatnio Sąd Powiatowy dla m. Krakowa rozpatrywał znowu szereg spraw przeciwko chuliganom. A oto kilka z nich:

BOLESŁAW WIKTOR (zam. przy ul. Prywatnej 5/9), będąc w stanie nietrzeźwości wywołał awanturę w mieszkaniu sąsiadów swojej żony, która mieszka oddzielnie.

Awanturę pijak został zatrzymany przez MO, a Sąd wymierzył mu karę 1-go miesięca aresztu.

FRANCISZEK NICHALSKI (zam. przy ul. Berka Joselewicza 9/4), po pijanemu usiłował na chodniku i nagabywał przechodniów o datki pieniężne. Wezwany przez patrol MO do wyłączenia z ulicy, Michałski obrzucił milicjantów obelgami, za co został skazany na trzy miesiące aresztu.

WŁADYSŁAW BOGUSZEWSKI (zam. przy placu Boh. Getta 2/12) usiłował w stanie nietrzeźwym wejść do kina „Ciecha”, zatrzymany przez biuletiera, uderzył go. Sąd skazał Boguszeńskiego na 6 miesięcy aresztu.

KAZIMIERZ KOS (zam. przy ul. Lwowskiej 25/5a), jadąc tramwajem palił papierosa. Na zwrócenie przez motorowego uwagi Kos, który był pijany, odpowiedział obelgami. Motorowy przekazał awanturnika MO, a ta z kolei odstawiła go do Sądu, gdzie został ukarany miesiącem aresztu. (5)

Przy kłosku z winem w upalnej dnie...

Jeszcze przed nowym sezonem!

Zbliżający się już nowy sezon PFK skłania nas do podjęcia próby podsumowania okresu ubiegłego sezonu koncertowego 1958/1959.

Istnieją dwie możliwości dokonywania takich ocen. Pierwszą z nich jest zestawienie danych statystycznych: ilości koncertów, ich rodzaju, ilości wykonanych dzieł, procentu pierwszych wykonawców, ilości wykonawców biorących udział w koncertach PFK, liczbowego udziału wykonawców zagranicznych, w końcu ilości słuchaczy i ich ewentualnego podziału środowiskowego. Wszystkie te cyfry ilustrując różne aspekty działalności Filharmonii Krakowskiej w pewien sposób świadczyłyby o niewątpliwie ważnej roli, jaką placówka ta odgrywa w życiu kulturalnym Krakowa. Zobaczyć ją już wnet: Dyrekcja PFK pomieściła je w przygotowanym do druku pierwszym programie koncertowym nowego sezonu. Dziś, na tym miejscu, pokusimy się o próbę innej oceny, zajmując się tylko „koncertami plukowymi” — abonamentowymi.

Próba oceny programowej i wykonawczej każdego koncertu znajduje swe odbicie w notatkach sprawozdawczych z sali koncertowej szumnie i niezbyt słusznie nazywanych recenzjami. Mają one jedną zasadniczą wadę: zawierają obok spostrzeżeń czasem niewątpliwie słusznych, sądy którym brak pogłębiającej perspektywy czasu. Jakże często opuszczamy salę koncertową pod wrażeniem utworu, lub wykonania, które naprawdę nie pozostawi nam trwałszego śladu w pamięci. Jakże często zdarza się, że przechodzimy, pozornie nie zwracając uwagi, obok dzieł, obok interpretacji, które dopiero po pewnym czasie, może na drodze porównań, odkrywają przed nami swą właściwą rangę.

Dla właściwej oceny sezonu koncertowego nie wystarczy więc sięgnięcie do dawnych notatek recenzentów. Decydującym momentem będzie tu raczej odczytanie tego co pozostało zeń trwale w pamięci słuchacza.

Trzeba podkreślić na początku, że pozostało tego dość wiele. Musimy przyznać, że rzadko który sezon koncertowy PFK obfitował w tak wielką ilość nazwisk znakomych wykonawców. W dziedzinie dyrygentury niezatarte wrażenia pozostawili Smetacek, Basarab w fenomenalnym prowadzeniu *La Val-se* — Ravela, kierujący wykonaniem bachowskiej *Pasji Romansky* Rapi; słyszeliśmy pod jego kierunkiem *I Symfonię Brahmsa*, *Katlewicz* — prowadzący *Symfonię G* — Haydna i wreszcie prawdziwie zjawiskowemu kunsztu dyrygentki — *DEAN DIXON* w *Sulcie z baletu Dafnis i Chloe* — Ravela i *VIII Symfonii Beethovena*.

Przy fortipianie zasiadli na naszej estradzie Dawidowicz — grała *Koncert a Griega*, *Czerny-Stefańska* z prawdziwą kreacją — *cyklem Preludiów Chopina*, *Richter*, *Fou Ts'ong*, *Kat-czen*, *Małcużyński* z *cyklem Wariacji Brahmsa na temat Haendla*, świetnie grający *Koncert c Beethovena Jugosłowianin* — *Muraj* i prezentujący *Gaspere de la nuit* — *Ringelissen*.

Wśród skrzypków nie sposób zapomnieć Umińska występująca w Koncertie Szymanowskiego, *Wilkomirską* jako wykonawczynię *Koncertu A* — *Karłowicza* i *Amerikanina* — *Hartha*, *Niezapomniany* był też występ *Bachledy* — śpiewał *cykl pieśni Schumann* — *Miłość i życie poety*, koncertu tego słuchało niestety najwyżej 40 osób — tak mała frekwencja cieszą się kameralne koncerty w mieście uchodzącym za muzyczną stolicę Polski.

Gdyby poprzestać na wymienieniu już tych tylko wykonawców sezon koncertowy PFK należałoby uznać za niezwykły udan. Ale to nie wszystkie nazwiska szeregu koncertów nie stonowiących może takich rewelacji, jak wspomniane powyżej wykonania, ale reprezentujących bardzo dobry poziom zarówno w zakresie doboru programu, jak i jego interpretacji. Zostały one niejako zepchnięte na drugi plan przez niezwykle silną konkurencję wyjątkowych indywidualności koncertującej u nas, jak widać z powyższego zestawienia, czołowi artystycznej Europy.

Tak, sezon 1958/1959 możemy uznać za bardzo udany. Sukces ten jest wspólnym sukcesem występujących solistów, dyrygentów, zespołów Orkiestry i Chóru, wreszcie dyrektora PFK. Życzymy podobnych w nowym sezonie.

MARIAN WALLEK-WALEWSKI

Z notatek recenzenta

Jeszcze przed nowym sezonem!

Zbliżający się już nowy sezon PFK skłania nas do podjęcia próby podsumowania okresu ubiegłego sezonu koncertowego 1958/1959.

Istnieją dwie możliwości dokonywania takich ocen. Pierwszą z nich jest zestawienie danych statystycznych: ilości koncertów, ich rodzaju, ilości wykonanych dzieł, procentu pierwszych wykonawców, ilości wykonawców biorących udział w koncertach PFK, liczbowego udziału wykonawców zagranicznych, w końcu ilości słuchaczy i ich ewentualnego podziału środowiskowego. Wszystkie te cyfry ilustrując różne aspekty działalności Filharmonii Krakowskiej w pewien sposób świadczyłyby o niewątpliwie ważnej roli, jaką placówka ta odgrywa w życiu kulturalnym Krakowa. Zobaczyć ją już wnet: Dyrekcja PFK pomieściła je w przygotowanym do druku pierwszym programie koncertowym nowego sezonu. Dziś, na tym miejscu, pokusimy się o próbę innej oceny, zajmując się tylko „koncertami plukowymi” — abonamentowymi.

Próba oceny programowej i wykonawczej każdego koncertu znajduje swe odbicie w notatkach sprawozdawczych z sali koncertowej szumnie i niezbyt słusznie nazywanych recenzjami. Mają one jedną zasadniczą wadę: zawierają obok spostrzeżeń czasem niewątpliwie słusznych, sądy którym brak pogłębiającej perspektywy czasu. Jakże często opuszczamy salę koncertową pod wrażeniem utworu, lub wykonania, które naprawdę nie pozostawi nam trwałszego śladu w pamięci. Jakże często zdarza się, że przechodzimy, pozornie nie zwracając uwagi, obok dzieł, obok interpretacji, które dopiero po pewnym czasie, może na drodze porównań, odkrywają przed nami swą właściwą rangę.

Dla właściwej oceny sezonu koncertowego nie wystarczy więc sięgnięcie do dawnych notatek recenzentów. Decydującym momentem będzie tu raczej odczytanie tego co pozostało zeń trwale w pamięci słuchacza.

Trzeba podkreślić na początku, że pozostało tego dość wiele. Musimy przyznać, że rzadko który sezon koncertowy PFK obfitował w tak wielką ilość nazwisk znakomych wykonawców. W dziedzinie dyrygentury niezatarte wrażenia pozostawili Smetacek, Basarab w fenomenalnym prowadzeniu *La Val-se* — Ravela, kierujący wykonaniem bachowskiej *Pasji Romansky* Rapi; słyszeliśmy pod jego kierunkiem *I Symfonię Brahmsa*, *Katlewicz* — prowadzący *Symfonię G* — Haydna i wreszcie prawdziwie zjawiskowemu kunsztu dyrygentki — *DEAN DIXON* w *Sulcie z baletu Dafnis i Chloe* — Ravela i *VIII Symfonii Beethovena*.

Przy fortipianie zasiadli na naszej estradzie Dawidowicz — grała *Koncert a Griega*, *Czerny-Stefańska* z prawdziwą kreacją — *cyklem Preludiów Chopina*, *Richter*, *Fou Ts'ong*, *Kat-czen*, *Małcużyński* z *cyklem Wariacji Brahmsa na temat Haendla*, świetnie grający *Koncert c Beethovena Jugosłowianin* — *Muraj* i prezentujący *Gaspere de la nuit* — *Ringelissen*.

Wśród skrzypków nie sposób zapomnieć Umińska występująca w Koncertie Szymanowskiego, *Wilkomirską* jako wykonawczynię *Koncertu A* — *Karłowicza* i *Amerikanina* — *Hartha*, *Niezapomniany* był też występ *Bachledy* — śpiewał *cykl pieśni Schumann* — *Miłość i życie poety*, koncertu tego słuchało niestety najwyżej 40 osób — tak mała frekwencja cieszą się kameralne koncerty w mieście uchodzącym za muzyczną stolicę Polski.

Gdyby poprzestać na wymienieniu już tych tylko wykonawców sezon koncertowy PFK należałoby uznać za niezwykły udan. Ale to nie wszystkie nazwiska szeregu koncertów nie stonowiących może takich rewelacji, jak wspomniane powyżej wykonania, ale reprezentujących bardzo dobry poziom zarówno w zakresie doboru programu, jak i jego interpretacji. Zostały one niejako zepchnięte na drugi plan przez niezwykle silną konkurencję wyjątkowych indywidualności koncertującej u nas, jak widać z powyższego zestawienia, czołowi artystycznej Europy.

Tak, sezon 1958/1959 możemy uznać za bardzo udany. Sukces ten jest wspólnym sukcesem występujących solistów, dyrygentów, zespołów Orkiestry i Chóru, wreszcie dyrektora PFK. Życzymy podobnych w nowym sezonie.

MARIAN WALLEK-WALEWSKI

KAŻDĄ ILOŚĆ DESEK PODŁOGOWYCH

NA WARUNKACH DO OMÓWIENIA PRZYJMIE DO OBRĘBKI MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO REMONTOWO-BUDOWLANE NR 2 KRAKÓW, ul. WADOWICKA 48 a.

Wykonanie natychmiastowe. — Informacja udziela — Dział Zaopatrzenia MPRB Nr 2, pokój nr 3 — telefon 575-41.

PRACOWNICY POSZUKIWANI

INSTALATORÓW c.o. i wodn.-kan. na godziny zatrudni Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Krakowie. Zgłoszenia z dokumentami w Dziale Organizacji, Zatrudnienia i Plac, Kraków, Rynek Główny 25, III piętro, pokój 3, w godz. 7,15-15,15. K-6768

2 KIEROWCÓW ciągników z III kat. prawa jazdy zatrudni Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Krakowie. Zgłoszenia z dokumentami w Dziale Organizacji, Zatrudnienia i Plac, Kraków, Rynek Główny 25, III piętro, pokój 3, w godz. 7,15-15,15. K-6768

KIEROWCÓW z I i II kat. prawa jazdy — zatrudni natychmiast P.P. Poszukiwania Nafciwe — Zakład Geofizyki P. N. — Kraków, ul. Lubiez 25. — Praca w terenie. — Zgłoszenia przyjmuje Dział Organizacji, Zatrudnienia i Plac, pokój 246, w godz. od 7 do 15. K-6753

MONTERÓW wodno-kanalizacyjnych i gazu zatrudni Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane Nr 2, Kraków, ul. Wadowicka 48a. Wynagrodzenie wg stawek Układu Zbiorowego w Budownictwie. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr M.P.R.B. Nr 2, pokój nr 16 — tel. 575-41. K-6758

30 PRACOWNIKÓW NIEKWALIFIKOWANYCH, 10 MURARZY oraz 10 CIESLI, (mężczyzn powyżej lat 18) zatrudni na dobowych warunkach Zarząd Budowlano-Montażowy Nr 2, „Kokosownia” Nowa Huta — Kombinat (dojazd z Ronda tramwajem nr 5, należy wysiadać na przedostatnim przystanku). K-6759

KIEROWCÓW z I kategorią prawa jazdy — ELEKTRYKA SAMOCHODOWEGO, SPAWACZA oraz MONTERÓW SAMOCHODOWYCH, zatrudni natychmiast Ekspozytura Osobowa PKS w Krakowie. — Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dział Planowania — Kraków, ul. Kamienna 19 — pokój 17, w godzinach od 7 do 14. K-6646

ROBOTNIKÓW NIEKWALIFIKOWANYCH — CIESLI, MURARZY — (wyłącznie mężczyzn), przyjmie do pracy na korzystnych warunkach Zarząd Budowlano-Montażowy Nr 1, Centrum P. P. Budowy Huty im. Lenina. — Zapewnione bezpłatne zakwaterowanie, tania i obfita stołówka (obiad 4 zł). Zgłoszenia przyjmuje Budowa Cementowni Nowa Huta, dojeżdżając z Krakowa tramwajem nr 15 — wysiadać na ostatnim przystanku. K-6598

SLUSARZY konstrukcji stalowych, KIEROWCÓW ciągników „Ursus”, PRACOWNIKÓW NIEKWALIFIKOWANYCH — do malowania konstrukcji minią i prac za i wyładunkowych w transporcie, POMOCONIKÓW SLUSARZY, oraz PRACOWNIKÓW do produkcji prefabrykatów żelbetonowych w Wydziale w Tenczynku k. Krzeszowic — zatrudniamy zaraz. — Wynagrodzenie wg Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Energetycznego. — Reflektujemy tylko na pracowników miejscowych, względnie z codziennymi dojazdami do pracy (brak zakwaterowania). — Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr Zakładu Konstrukcji Stalowych — Kraków, ul. Wadowicka 36 — pokój 338, III piętro. Pracowników do Wydziału w Tenczynku — przyjmuje Kierownik Wydziału w Tenczynku k. Krzeszowic. — Zgłaszające się osoby winny mieć ukończone 18 lat.

PRZETARGI

WYTWÓRNI SPRZĘTU KOMUNIKACYJNEGO KRAKÓW, ul. WROCŁAWSKA 53, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie domu niepodręczniczego z materiałów wykonawczych w okolicy Prądnika Czerwonego, przy ul. Dobrego Pasterza.

Oferty na całość robót należy składać do dnia 21 września 1959 r. do godziny 10, w Dziale Inwestycji pokój nr 57 w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego, Kraków, ul. Wrocławska 53 w zalakowanych kopertach.

Tam również można otrzymać podkładki do ofert (ślepe kosztorysy) i zapoznać się bliżej z warunkami miejscowymi.

Komisijne otwarcie ofert odbędzie się w dniu 21 września 1959 r. o godzinie 10 w Dziale Inwestycji w WSK Kraków, ul. Wrocławska 53.

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego zastrzegą sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na wysokość ofert, lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. K-6693

HUTA im. LENINA OGŁASZA PRZETARG

na wykonanie napraw oraz smolowanie dachów na terenie Kombinatu, w roku 1959.

W zakres robót wchodzi: naprawa dachów częściowo uszkodzonych, pokrycie papą 16.420 m², odpływy wodnych — jednokrotne smolowanie dachów ca 92.000 m².

Dotostawa sprzętu i materiałów należy do wykonawcy.

Materiały ofertowe znajdują się do wglądu u Gł. Mechanika, Centrum Administracyjne — pokój 206, w godz. od 8 do 15, tel. 401-10, wewn. 54-53.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielnie pracy.

Termin składania ofert ustala się na dzień 4 września 1959 r.

Oferty w zalakowanych kopertach składają Huta im. Lenina, Kraków 28, Dział Zaopatrzenia III p., pokój 311.

Oferty można składać na prace wymienione w I i II punkcie lub na jedną z nich.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 5 września 1959 r. o godzinie 8 — Centrum Administracyjne — pokój nr 126, I piętro. K-6684

WYŻSZA SZKOŁA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO OGŁASZA PRZETARG

na przeprowadzenie robót murarskich w Domu Studenckim w Krakowie, ul. Przemyska 3.

Roboty obejmują wykonanie muru oporowego oraz inne roboty murarskie.

Termin wykonania ustala się na dzień 20 września br.

Dokumentacja do wglądu w Kwesturze WSWF w Krakowie, ul. Grzegorzewska 24a, w godzinach od 8 do 13.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego zastrzegą sobie dowolny wybór oferenta.

Oferty należy składać do dnia 29 sierpnia 1959 w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Krakowie, ul. Grzegorzewska 24a.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 31 sierpnia br. w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Krakowie, ul. Grzegorzewska 24a. K-6762

Agregaty

zakłady WYTWÓRCZE PRZYZRĄDÓW POMIAROWYCH WARSZAWA 97, ul. DZIERŻYŃSKIEGO 8/10 tel. 32-12-01

zawiadamiają niniejszym, iż sprzedają wszystkich produkowanych przez nie wyrobów prowadzą

PUNKTY SPRZEDAŻY DETALICZNEJ CENTRALI TECHNICZNEJ

KRAKÓW, ul. SZEWSKA nr 6 + KATOWICE, UL. KONNA nr 9 + GLIWICE, ul. ZWYCIEŚTWA 4 + BUSKO ul. LASKA nr 12 + CZĘSTOCHOWA, al. N. M. PANNY + SONOWIEC, ul. WOLNOŚCI nr 10 + RYBNIK, ul. SOBIESKIEGO nr 19 + BYTOM, ul. JAGIELLOŃSKA nr 2, RZESZÓW, ul. MATEJKI nr 10 + PRZEMYŚL, RYNEK nr 4 + TARNÓW, ul. KNIEWSKIEGO nr 15.

Wyżej podane Punkty Sprzedaży Detalicznej sprzedają:

INDUKTOROWE MIERNIKI IZOLACJI + INDUKTOROWE MIERNIKI UZIEMIEN + WIBRATOROWE MIERNIKI IZOLACJI + OMIOMIERZE PRZENOŚNE + MOSTKI DO MIERZENIA OPORNOŚCI + WOLTOMETERZIE UNIWERSALNE + TABLICOWE FAZOMIERZE FERRODYNAMICZNE + TABLICOWE FERRODYNAMICZNE MIERNIKI MOCY CZYNNEJ I BIERNEJ + MIERNIKI APARATOWE MAGNETO-ELEKTRYCZNE O GABARYCIE 100x125 mm i 100x83 mm + MAGNETO-ELEKTRYCZNE MIERNIKI PRZENOŚNE kl. 0,5 i 1 + ELEKTROMAGNETYCZNE MIERNIKI PRZENOŚNE kl. 1 + TABLICOWE MIERNIKI CZĘSTOTLIWOŚCI + WOLTOMIERZE KIESZONKOWE + MIERNIKI TEMPERATURY Z CEWKĄ OBROTOWĄ + MIERNIKI TEMPERATURY Z CEWKĄ KRZYWĄ.

Zakłady prowadzą również własny sklep fabryczny w Warszawie, ul. Grójecka 28, tel. 22-19-49, przy którym czynny jest warsztat napraw mierników elektrycznych.

„GAZETA KRAKOWSKA” ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ W KRAKOWIE

ADRES REDAKCJI: Kraków, ul. Wielopole 1, III p. Adres dla korespondencji: KRAKÓW I, skr. poczt. 556. Adres Wydawnictwa: KRAKOWSKIE WYDAWNICTWO PRASOWE, RSW „Prasa”, Kraków, ul. Wisła 2, nr tel. 558-62. Telefony redakcji: centrala redakcji czynna od godz. 7 do 3 nad ranem — nr tel. 235-49 łączy ze wszystkimi działami ml., Telefony bezpośrednio: red. naczelny — 598-55, zast. red. naczel. — 598-12, sekretarz odpowiedzialny 315-63, sekretariat odpowiedzialny i redakcja nocna 225-93, dział ekonomiczny — 246-87, dział partyjny — 536-23, dział kulturalny — 539-80, dział miejski — 210-68, dział terenowy — 292-13, dział rolny — 292-47. Ogłoszenia przyjmuje Biuro Ogłoszeń Krak. Wyd. Pr. Rynek Gł. 46, I p., tel. 533-48. NIEZAMÓWIENIACH REKOPISÓW REDAKCJA NIE ZWRACA, Prenumerata miesięczna 12,50 zł, kwartalna 37,50 zł, półroczna 75 zł, roczna 150 zł. Druk wykonuje:

KRAKOWSKA Drukarnia PRASA, ul. WIE LOPELE 1 — PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

GDZIE KIEDY?

TEATRY

Nieczynne

KINA

UCIECHA: „Otello” (USA, 16 lat) — 11. „Francis muł, który mówi” (komedia satyryczna, USA, 12 lat) — 15,45, 18, 20,15. SZUKAJ: „Melodie posusznice” (komedia, CSR, 16 lat) — 10, 12,15; „Wąwóz grozy” (dramat wojenny, rumuński, 12 lat) — 15,45, 18, 20,15. — WANDA: „Tęczy dwóch jak nas trzech” (dramat, franc. 18 lat) — 15,45, 18, 20,15. — WOLNOSC: „Rebeka” (dramat, USA, 12 lat) — 15,30, 18, 20,30. WARSZAWA: „Trapez” (melodramat, USA, 12 lat) — 15,45, 18, 20,15. WRZOS: „Gospodia do wszystkiego!” (komedia, USA, 12 lat) — 15,30, 17,45, 20. KRAKUS: „Biedni ale piękni” (komedia obywat. wloska, 18 lat) — 15,45, 18, 20,15. — ISKIERKA: „Wielka bitwa” (tragedia, 12 lat) — 15,30, 19,45. — ZUCH — nieczynne. — S W I T: „Noczy nalo!” (gotycki, wojenny, ang. 12 lat) — 15,45, 18, 20,15. — Mala sala SWITU: „Morderca mieszka pod 21” (sencas, franc. 16 lat) — 17, 19,15. — SWIATOWID: „Zafęczenie molo” (komedia, angielski, 14 lat) — 16, 18, 20,15. — Mala sala SWIATOWIDA: „Film bez tytułu” (dramat, NRD, 16 lat) — 17, 19,15. — Kino letnie AMFITEATR: „Ostatnia miłość” (psychol. franc. 18 lat) — około 20,30. — Kino letnie C A S S I N O: „Niepotrzebny” (dramat, franc. 18 lat) — około 20,30. Kino letnie CRACOVIA: „Intrygantka” (dramat austriacki, od 16 lat) — około 20,30. CHEMIK: „Wyznania hochszaplera Feliksa Kruja” (NRP, od 18 lat) — 18. — ROTUNDA: „Obcy w domu” (fr., 16 lat) — 17, 19. KULTURA: „Zemsta Kosmosu” (ang., 16 lat) — 20,15. MIKRO: „Moralność pani Dulskiej” (czeski, 16 lat) — 17, 19,30. DOM ZOŁNIERZA: „Winda na szafko” (fr., 18 lat) — 17, 19,30. ZWIĄZKOWIEC: „Trzećca licencja” (wł., 16 lat) — 17, 19,15. — MELODIA: „Królowa Mar-go!” (fr. od 18 lat), 18, 18, 20. KLEPARZ: „Marianka moja marzeń” (francuski, od 16 lat) — godzina 16, 18, 20. MINIATURKA: „Kierowca mimo woli” (radz., od 12 lat) — 11. Program dla dzieci — 15, 18; „Wysięg ze Śmierci”; „Przygoda w Strzelnicu”; „Czy wiesz, że 6/8?” — 17, 18; „Pozegnania” (polski, od 18 lat) — 18. GAZOWNIK — letnie (Gazowa 21); „Marianka moja marzeń” (franc., od 16 lat) —

DIYURY

INTERNISTYCZNY, POŁOŻNICZY, NEUROLOGICZNY: Prądnicka 37, CHIRURGICZNY: Kopernika 21, OKULISTYCZNY: Kopernika 38.

APTEKI

Długa 4, Retoryka 1, Krakowska 1, Plac Wolności 7, Metalowców 1.

RADIO

12.10: Audycja dla wsi. 15.10: Utwory fortepianowe Włk. Paolo Spagnolo. 15.30: Dla dzieci odd. pow. Lucy Maud Montgomery „Ania z zielonego wzgórza”. 16.00: Transmisja programu z Rzeszowa. 16.45: Dziennik krakowski. 17.00: Koncert symfoniczny. 17.55: Koncert żywych. 18.25: „O problemach młodzieży”. 18.35: Muzyka i aktualności. — 19.05: Recenzja książki Jana Reymana „Życie polskie w Stambule”. — 19.15: Książki, które na was czekają”. 19.45: Melodie rozrywkowe gra orkiestra Mantovani. — 19.55: Puccini: „Madame Butterfly” — opera w III aktach. 20.50: Felieton „Tydzień w telewizji” (w przerwie opery). 21.00: Z kraju i ze świata (w przerwie opery). 21.27: Kronika sportowa i wyniki Totalizatora Sportowego (w przerwie opery). 23.00: Muzyka taneczna. 23.30: Ostatnie wiadomości.

„Lajkonik” informuje..

Losowanie premii pieniężnych na talony zlotone w miesiącu sierpniu br. odbędzie się w dniu 27 sierpnia, tj. czwartku, o godz. 17-tej w sali Licium im. Kr. J. Sobieskiego, ul. Sobieskiego 9.

Jak zawsze zostanie rozlosowanych 80 premii pieniężnych o ogólna sumę 150.000 złotych.

W świetlicy TSKZ

W wtorek, dnia 25 bm., godz. 19,30, w świetlicy przy ul. Staw-kowskiej 30 odbędzie się wieczór muzyczny-wokalny w wykonaniu gosci ze Stanów Zjednoczonych. Sylwii i Nanę Samarowicz.

Bilety tramwajowe na wrośleń

Prolongata kart i biletów tramwajowych i autobusowych ulgowych i normalnych na miesiąc wrzesień 1959 r. rozpoczyna się od 16 VIII br. w następujących punktach sprzedaży:

- ul. św. Wawrzyńca 13, ul. Mogiłańska 13, ul. Mikołajska 3, ul. Wróblewskiego 1, Nowa Huta przy Pl. Centralnym.

Prolongacje należy zgłaszać na listy zbiorowe za pośrednictwem zakładu pracy (szkoły) wg niżej podanego planu:

- dla zakładów posiadających ponad 200 szt. bil. od 16-20 dnia mies.
- dla zakładów posiadających od 100-200 szt. bil. od 20-23 dnia mies.
- dla zakładów posiadających do 100 szt. bil. od 24-28 dnia mies.

Zaświadczenia indywidualne nie będą uwzględniane w okresie wydawania list zbiorowych, w wyjątkowych wypadkach (choroba, urlop, delegacja) przyjmowane będą zaświadczenia indywidualne z uzasadnieniem pisemnym, z jakiego powodu bilet nie został wykupiony na listę zbiorową.

Punkty sprzedaży czynne są:

- Przy ul. Mikołajskiej 3, od dnia 1 IX — 10 IX od godz. 7-16, przy ul. Wawrzyńca 13